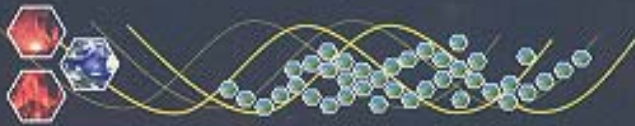

หยุดเผาต่อซัง หยุดยั้งภาวะโลกร้อน

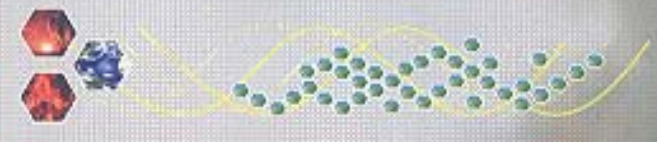

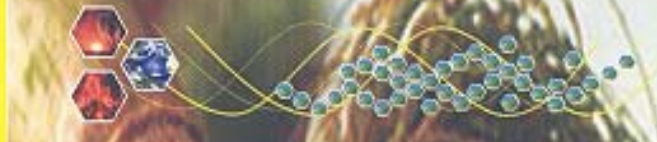
ภาวะโลกร้อน

“ภาวะโลกร้อน” เกิดจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเกิดขึ้นมาจากกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งการใช้พลังงานจากฟอสซิล กระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม การตัดไม้ที่ป่าไม้ การเกษตรกรรม และการกำจัดของเสีย เป็นต้น ซึ่งก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญที่ปล่อยสู่บรรยากาศได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน และไนตรัสออกไซด์ ซึ่งมีคุณสมบัติในการดูดกืนความร้อน ดังนั้น หากชั้นบรรยากาศมีก๊าซเรือนกระจกในปริมาณที่มากขึ้นจะทำให้ดูดกืนความร้อนไว้ได้มากเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้โลกร้อนขึ้น และเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับสากล

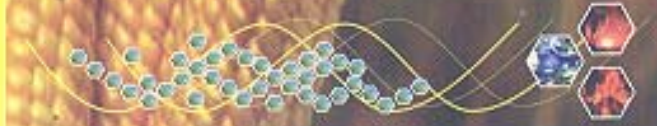
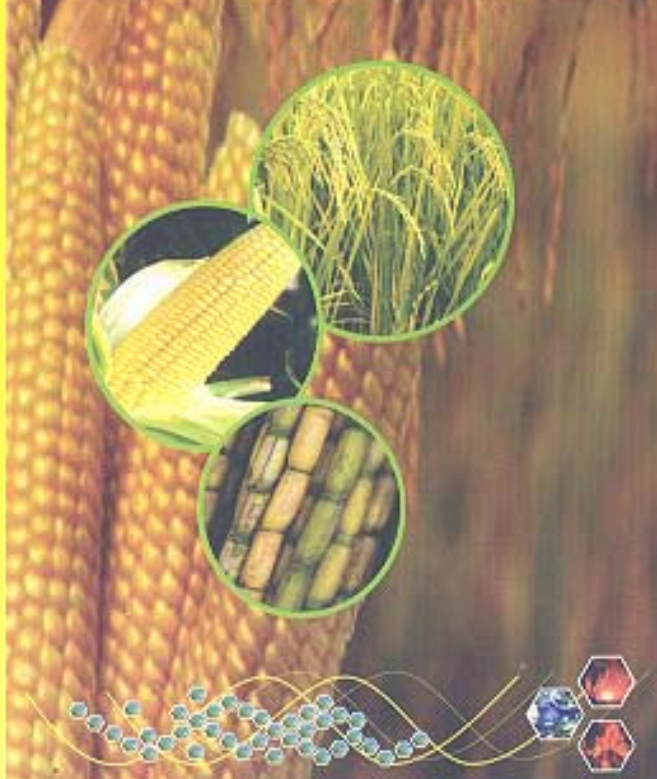
ภาวะโลกร้อนกับภาคเกษตรกรรม

สำหรับประเทศไทย ภาคเกษตรได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากภาวะโลกร้อนมากกว่าภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก แผ่นดินถล่ม และภัยแล้ง และยังดูมองว่าการปลูกข้าวเป็นตัวการในการปลดปล่อยก๊าซมีเทนที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ทั้งที่ความจริงแล้วภาคเกษตรปลดปล่อยก๊าซน้อยกว่าภาคอุตสาหกรรมหลายเท่า จากสถิติพบว่าภาคเกษตรปลดปล่อยก๊าซ 58 ล้านตัน/ปี คิดเป็น 20% ของการปลดปล่อยทั้งประเทศ ในทางกลับกันภาคเกษตรยังสามารถช่วยกักเก็บก๊าซไว้ในดินไม่ให้ลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศอีกด้วย

การลดเผาตอซัง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้บูรณาการหน่วยงานในสังกัด 9 หน่วยงาน เพื่อแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร โดยจัดทำยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาผลกระทบต่อภาคเกษตร จัดองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ตรวจจับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ซึ่งมีมาตรการเร่งด่วนที่ต้องทำในระยะสั้น คือ การรณรงค์ลดเผาตอซังพืช 3 ชนิด ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพด และอ้อย ซึ่งถือเป็นพืชหลักที่ก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในประเทศไทย

การดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

1. การวิจัยเรื่องการกักเก็บคาร์บอนลงในพืชแต่ละชนิด ศึกษาวิจัยการสับกลบเศษพืชเพื่อลดการเผาต่อซัง เพื่อเปรียบเทียบผลของการกักเก็บและการคงอยู่ของอินทรีย์คาร์บอน ระหว่างการเพาะปลูกพืชในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งประเมินผลผลิตพืชที่ได้จากแปลงทดลองและปริมาณที่เหมาะสมในการใช้เศษพืชเพื่อปรับปรุงดินและลดการเผาทิ้งของเศษพืชที่มีผลต่อการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยเน้นการทำแปลงสาธิตสร้างจิตสำนึก และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว ซึ่งกรมฯ ตั้งเป้าหมายการดำเนินงาน รูปแบบแปลงสาธิตกระจายอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ 514 แปลงสาธิต รวมพื้นที่ 10,280 ไร่ โดยเฉพาะข้าว ข้าวโพด และอ้อย ซึ่งมีพื้นที่ปลูกครอบคลุม 71.02 ล้านไร่ทั่วประเทศ

ศึกษาวิจัยว่าพืชและวัสดุจากการเกษตรแต่ละชนิดสามารถกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้เท่าไร เนื่องจากในแต่ละปีมีเศษพืชมากกว่า 30-65 ชนิดทั่วประเทศประมาณ 255 ล้านตัน/ปี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเผา ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หากเปลี่ยนเป็นฝังกลบพืชหมัก เป็นปุ๋ยจะสามารถช่วยลดการปลดปล่อยได้ โดยเฉพาะข้าวที่มีการปลูก 60 ล้านไร่ ทั่วประเทศ ถ้าสามารถรณรงค์ลดเผาต่อซังเพื่อกักเก็บคาร์บอนจากฟางข้าวแค่เพียง 1% ก็จะสามารถกักเก็บคาร์บอนได้ประมาณ 2.1 ล้านตันคาร์บอน

2. โครงการจัดทำแผนที่ปริมาณคาร์บอนฯ ทั้งหมดในดินกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีต่อการลดก๊าซเรือนกระจก

3. โครงการจัดทำพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืชพลังงานทดแทน ซึ่งจะทำการบ่งชี้พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืชพลังงานทดแทน และใช้ในการวางแผนเพื่อประเมินผลผลิตและประเมินการใช้ประโยชน์ เพื่อทดแทนพลังงานจากฟอสซิลได้และยังทำให้ทราบถึงพื้นที่ดูดซับคาร์บอนฯ ในภาคเกษตรและปริมาณคาร์บอนฯ ที่ดูดซับไว้

4. การวิจัยพืชที่มีปัญหาปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศมากที่สุด คือ ข้าว ข้าวโพด และอ้อย โดยมีเป้าหมายจะเก็บกักคาร์บอนจากพืชลงดินให้ได้ 10% หรือ 5.8 ล้านตัน เพื่อลดผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตร

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

กลุ่มวิจัยและพัฒนาภาวะโลกร้อน
สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Tel. 02 579 1803 Fax. 02 579 1803
www.ddd.go.th

